JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

ANTONIO TIZZANO

17 päivänä marraskuuta 2005 [1]

1. Cour d'appel de Poitiers esitti 30.9.2004 tekemällään päätöksellä yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksen tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2 päivänä elokuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (jäljempänä asetus N:o 2454/93) [2] 871 artiklan tulkinnasta. Ennakkoratkaisukysymyksen esittänyt tuomioistuin kysyy, onko kansallisten tulliviranomaisten tämän säännöksen nojalla saatettava komission käsiteltäväksi tapaus, jossa viranomaiset aikovat kantaa jälkikäteen tavaran tuonnin yhteydessä kantamatta jääneen tullimaksun, vaikka ne ovat aiemmin ilmoittaneet olevansa epävarmoja siitä, täyttyvätkö tapauksessa tullien kantamatta jättämistä koskevat edellytykset.

I Asiaa koskevat oikeussäännöt

2. Tullimaksujen tileihin kirjaamisesta ja jälkikäteen perimisestä on säädetty asetuksen N:o 2454/93 868 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa. Tarkastelen tässä ainoastaan käsiteltävänä olevan asian kannalta olennaisia seikkoja ja muistutan, että kyseisen asetuksen 869 artiklan käsiteltävänä olevien tapahtumien aikaan voimassa olleen version [3] mukaan tulliviranomaiset voivat itse päättää olla kirjaamatta tileihin jälkikäteen tulleja, joita ei ole kannettu, jos kantamatta jäänyt määrä on pienempi kuin 2 000 euroa. Tätä suurempiin määriin sovelletaan sen sijaan asetuksen (käsiteltävänä olevien tapahtumien aikaan voimassa olleen version) 871 artiklaa, jossa säädetään seuraavaa:

"Jos tulliviranomaiset 869 artiklassa säädettyjä tapauksia lukuun ottamatta joko pitävät koodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan edellytyksiä täyttyneinä tai ovat epävarmoja siitä, koskevatko tämän säännöksen perusteet kyseistä tapausta, niiden on lähetettävä tapaus komissiolle ratkaistavaksi 872–876 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen. Komissiolle lähetettyjen asiakirjojen on sisällettävä kaikki käsiteltävänä

1 – Alkuperäinen kieli: italia.

2 – EYVL L 253, s. 1.

3 – Joitakin asetuksen N:o 2454/93 käsiteltävänä olevan asian kannalta merkityksellisiä artikloja on muutettu vuonna 2003 (tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä annetun asetuksen (ETY) N:o 2454/93 muuttamisesta 25 päivänä heinäkuuta 2003 annettu komission asetus (EY) N:o 1335/2003 (EYVL L 187, s. 16)), mutta kuten jäljempänä todetaan (ks. jäljempänä 31 kohta ja sitä seuraavat kohdat), nämä muutokset eivät vaikuta käsiteltävänä olevaan asiaan.

olevan tapauksen täydelliseksi tutkimiseksi tarvittavat tiedot."

3. Yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (jäljempänä yhteisön tullikoodeksi) [4] 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan, johon edellä lainattu asetuksen N:o 2454/93 säännös perustuu, mukaan tulleja ei kirjata tileihin jälkikäteen, jos

"lain mukaan kannettavien tullien määrät ovat jääneet kirjaamatta tileihin tulliviranomaisten erehdyksen vuoksi, jota osaltaan vilpittömässä mielessä toiminut ja kaikkia voimassa olevia tulli-ilmoitusta koskevia säännöksiä noudattanut velan maksamisesta vastuussa ollut ei ole voinut kohtuudella havaita".

4. Muistutan myös, että samojen edellytysten täyttyessä tullimaksu voidaan myös peruuttaa, millä tullikoodeksin 235 artiklan b kohdan mukaan tarkoitetaan sitä, että "tullivelka jätetään kokonaan tai osittain kantamatta". Tullikoodeksin 236 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään nimittäin, että "tuonti- tai vientitullit on peruutettava, jos todetaan, että niiden määrä niitä tileihin kirjattaessa ei ole ollut lain mukainen tai että niiden määrä on kirjattu tileihin 220 artiklan 2 kohdan vastaisesti".

II Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

5. Conseil général de la Vienne, joka oli Conseil de surveillance de la societé d'économie mixte locale du Parc du Futuroscopen (paikallisen osin julkisessa, osin yksityisessä omistuksessa oleva Parc du Futuroscope -nimisen yhtiön [jäljempänä Futuroscope] hallintoneuvosto) jäsen, hankki 31.3 ja 29.4.1993 välisenä aikana kanadalaiselta IMAX Corporation -yhtiöltä (jäljempänä Imax) audiovisuaalisia laitteita ja toi ne yhteisön tullialueelle.

6. Kauppasopimuksen mukaan maksu oli jaettu kahteen osaan: Conseil général de la Viennen täytyi ensinnäkin maksaa Imaxille 3 431 650 Yhdysvaltain dollaria laitteiden luovutuksen yhteydessä ja toiseksi suorittaa sille 1,8 Ranskan frangin (FRF) kiinteä korvaus jokaisesta Futuroscopeen myydystä pääsylipusta.

7. Conseil général de la Vienne kuitenkin ilmoitti edellä mainittujen laitteiden tullausarvoksi ainoastaan ensin mainitun summan

4 – EYVL L 302, s. 1.

ja maksoi ainoastaan Ranskan tulliviranomaisten sen pohjalta laskeman tullimaksun.

8. Koska myöhemmin tehdyssä tarkastuksessa kävi ilmi, että maksuun sisältyi toinenkin osa, Ranskan viranomaiset vaativat Conseil général de la Vienneä maksamaan myös sitä koskevan tullimaksun. Viimeksi mainittu saattoi kysymyksen Commission de conciliation et d'expertise douanière -nimisen elimen (tuomareista ja ammattilaisista koostuva elin, jota tuojat tai viejät voivat pyytää toimimaan sovittelijana riita-asioissaan tulliviranomaisten kanssa, jäljempänä CCED) käsiteltäväksi. CCED totesi 13.4.1999 antamassaan lausunnossa, että maahantuotujen audiovisuaalisten laitteiden tullausarvoksi oli ilmoitettu 5 517 281 FRF (841 104 euroa) liian alhainen määrä.

9. Tämän seurauksena Conseil général de la Vienne esitti Ranskan viranomaisille tullikoodeksin 236 artiklan mukaisen peruuttamispyynnön, joka kuitenkin hylättiin 6.6.2000 tehdyllä päätöksellä.

10. Conseil général de la Vienne valitti päätöksestä 17.7.2000 Ranskan talous-, valtionvarain- ja teollisuusministeriöön.

11. Sovintoehdotuksen hylkäämisen jälkeen Ranskan tullilaitoksen johtaja lähetti 16.7.2001 Conseil général de la Viennelle kirjeen, jossa viitattiin peruuttamisen epäämistä koskevaan päätökseen sekä käsiteltävänä olevaan hallintovalitukseen ja ilmoitettiin tulliviranomaisten tekemästä päätöksestä "saattaa ongelma komission ratkaistavaksi". [5]

12. Tästä huolimatta samaiset viranomaiset nostivat 19.7.2001 Tribunal d'instance de Poitiers'ssa kanteen, jossa ne vaativat Conseil général de la Viennen velvoittamista maksamaan 1 451 541 FRF (221 286 euron) suuruisen tullivelan, joka perustui maahantuotujen audiovisuaalisten laitteiden ostohinnan toiseen osaan.

13. Tuomiota odotettaessa Ranskan tulliviranomaiset kehottivat 18.9.2001 Ranskan hallitusta lähettämään komissiolle kirjeen, jossa pyydettäisiin vahvistamaan analyysi, jonka perusteella ne vaativat mainitun tullimaksun suorittamista. Tällainen kirje lähetettiinkin 11.12.2001, mutta siihen ei saatu vastausta.

14. Tribunal d'instance de Poitiers antoi 20.12.2002 asiassa tuomion, jossa asia ratkaistiin Conseil générale de la Viennen

5 – Epävirallinen käännös.

vahingoksi. Viimeksi mainittu valitti tämän jälkeen päätöksestä Cour d'appel de Poitiers'hen.

15. Cour d'appel de Poitiers huomautti ensinnäkin, että asetuksen N:o 2454/93 871 artiklan mukaan tulliviranomaisten *on lähetettävä* tapaus komissiolle ratkaistavaksi, jos ne ovat epävarmoja tullien jälkikäteen tapahtuvan tileihin kirjaamisen peruuttamista koskevien perusteiden soveltamisesta, erityisesti jos lain edellyttämien tullimaksujen kantamatta jääminen on seurausta niiden tekemästä erehdyksestä ja jos maksuvelvollinen on puolestaan toiminut vilpittömässä mielessä ja noudattanut kaikkia voimassa olevien säännösten tulli-ilmoitusta koskevia määräyksiä.

16. Lisäksi Cour d'appel de Poitiers katsoi, että kansalliset tulliviranomaiset olivat olleet käsiteltävässä olevassa tapauksessa epävarmoja tullivelan jälkikäteen tapahtuvan tileihin kirjaamisen peruuttamista koskevien perusteiden soveltamisesta, koska ne ilmoittivat edellä mainitulla 16.7.2001 päivätyllä kirjeellä Conseil général de la Viennelle päätöksestään saattaa asia komission ratkaistavaksi.

17. Tämän perusteella Cour d'appel de Poitiers päätti esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan vain 871 artiklan tulkintaa koskevan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko tullivelan kantamista koskevaa [asetuksen N:o 2454/93] [6] 871 artiklaa tulkittava siten, että siinä säädetään menettelystä, joka on välttämätön ja pakollinen uhalla, että muutoin tullivelan kantaminen on pätemätön, kun on kyse tapauksesta, jossa kansalliset tulliviranomaiset ovat missä tahansa vaiheessa kantamismenettelyä ilmoittaneet olevansa epävarmoja siitä, soveltuvatko tullien kantamisen tai niiden peruuttamisen perusteet vilpittömässä mielessä olevan maksuvelvollisen osalta sellaisiin tulleihin, jotka ovat seurausta tullivelasta, jolta on vältytty sen vuoksi, että sitä ei ole kirjattu tileihin sinä päivänä, kun kyseinen velka olisi pitänyt kantaa, ja kun velka koskee kanadalaisen tavarantoimittajan toimittaman audiovisuaalisen laitteiston hankintahintaan mahdollisesti lisättävää sen huvipuiston, jossa kyseistä laitteistoa käytetään, pääsylipun hintaan sisältyvää pakollista kiinteämääräistä maksua, joka ei ole riippuvainen siitä, käyttääkö maksun maksanut asiakas kyseistä laitteistoa vai ei?"

18. Yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltävänä olevassa asiassa kirjallisia huomautuksia ovat esittäneet Conseil général de la Vienne, Ranskan ja Slovakian hallitukset sekä komissio. Kaikki nämä tahot Slovakian hallitusta lukuun ottamatta osallistuivat 28.9.2005 pidettyyn suulliseen käsittelyyn.

6 – Laadintavirheen vuoksi ennakkoratkaisukysymyksen esittänyt tuomioistuin viittaa tullikoodeksin 871 artiklan.

III Oikeudellinen arviointi

A *Tutkittavaksi ottaminen*

19. Ennen ennakkoratkaisukysymyksen sisällön tutkimista on esitettävä muutama huomautus sen tutkittavaksi ottamisen edellytyksistä, sillä Ranskan hallituksen mukaan niitä ei ole.

20. Ranskan hallituksen mukaan pääasian ratkaiseminen ei edellytä 871 artiklan tulkintaa. Se, että säännöksessä viitataan tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin edellytyksiin, osoittaa, että sitä on tarkoitus soveltaa vain näiden edellytysten täyttyessä ja näin ollen vain, jos kansalliset viranomaiset epäilevät tehneensä tullimaksun määrittämisessä erehdyksen, "jota osaltaan vilpittömässä mielessä toiminut ja kaikkia voimassa olevia tulli-ilmoitusta koskevia säännöksiä noudattanut velan maksamisesta vastuussa ollut ei ole voinut kohtuudella havaita".

21. Koska käsiteltävänä olevaa asiaa edeltäneen menettelyn aikana Conseil général de la Vienne vastusti maahantuotujen audiovisuaalisten laitteiden ostohinnan toisen osan (joka määräytyi laitteita käyttävien huvipuistonkävijöiden määrän mukaan) huomioon ottamista tullimaksun määrittelyssä eikä viitannut edellä mainitut edellytykset täyttävään erehdykseen, 871 artiklan tulkinnalla ei ole merkitystä.

22. Tämän vahvistaa Ranskan hallituksen mukaan myös se, että komissiolle tosiasiassa esitetty kysymys, joka ei kaiken lisäksi edes ollut 871 artiklan mukainen, koski nimenomaan sen analyysin oikeellisuutta, jonka perusteella Ranskan viranomaiset olivat päätyneet lisäämään jälkikäteen audiovisuaalisten laitteiden ostohinnan toisen osan tullimaksua koskevaan laskelmaan, eikä tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun erehdyksen olemassaoloa.

23. Minusta ei voida sulkea pois sitä tulkintaa, että juuri tämä oli kansallisten tulliviranomaisten 16.9.2001 päivätyssä kirjeessä ilmaistun epävarmuuden takana. Vaikuttaa siltä, että juuri tämä oli kysymys, jonka Conseil général de la Vienne oli tuonut esiin ja jonka viranomaiset olivat lopulta päättäneet lähettää komission ratkaistavaksi.

24. Tämä ei kuitenkaan välttämättä tarkoita, että oikeudenkäyntiväite voidaan hyväksyä. Kansallinen tuomioistuin oli varmasti tietoinen perusteluista, joiden nojalla Conseil général de la Vienne oli vastustanut jälkikantoa, mutta se katsoi siitä huolimatta, että Ranskan viranomaisten 16.7.2001 päivätyssä kirjeessä kuvattu epävarmuus saattoi täyttää

asetuksen N:o 2454/93 871 artiklassa tarkoitetun mekanismin käytön edellytykset. Kansallinen tuomioistuin kääntyi yhteisöjen tuomioistuimen puoleen juuri saadakseen täyden varmuuden kyseisen säännöksen soveltamisen edellytyksistä.

25. Kun kysymystä tarkastellaan tästä näkökulmasta, yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön nojalla ennakkoratkaisukysymystä ei voida jättää tutkimatta.

26. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan "yhteisöjen tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten yhteistyössä yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on kunkin asian erityispiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen yhteisöjen tuomioistuimelle esittämillä kysymyksillä merkitystä asian kannalta". Ainoastaan "oman toimivaltaisuutensa arvioimiseksi [sen on] poikkeustapauksissa tutkittava ne olosuhteet, joiden vallitessa kansallinen tuomioistuin esitti ennakkoratkaisukysymyksen". [7] Näin on erityisesti silloin, "jos on *ilmeistä*, että yhteisön oikeussäännön tulkitsemisella tai pätevyyden tutkimisella, joita kansallinen tuomioistuin on pyytänyt, ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen, eikä myöskään, jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen – –". [8]

27. Vaikuttaa siltä, että siltä osin kuin kansallinen tuomioistuin on katsonut, ettei asetuksen N:o 2454/93 871 artiklan tekstistä käy selkeästi ilmi, millaisin edellytyksin tapauksen saattaminen komission käsiteltäväksi on pakollista, yhteisöjen tuomioistuimen aihetta koskevaa tuomiota ei voida pitää käsiteltävänä olevan asian ratkaisemisen kannalta merkityksettömänä, tai ainakaan se ei ole *ilmeistä*. Ennakkoratkaisukysymyksen esittänyt tuomioistuinhan voi arvioida kansallisen menettelyn oikeellisuutta vasta saatuaan yhteisöjen tuomioistuimelta tulkintaa koskevia suuntaviivoja, joiden avulla se kykenee määrittelemään, onko käsiteltävänä olevassa asiassa olemassa velvollisuus saattaa asia komission ratkaistavaksi vai ei. Yhteisöjen tuomioistuimen antamien vastausten pohjalta se voi päättää, onko ollut perusteltua vaiko ei evätä Conseil de la Vienneltä se puolueettomuustakuu, jota komission arviointi siitä, täyttyvätkö tapauksessa tullivelan kantamatta jättämistä jälkikäteen koskevat edellytykset, merkitsee.

28. Katson näin ollen, että ennakkoratkaisukysymys voidaan ottaa tutkittavaksi, ja tarkastelen seuraavaksi sen asiasisältöä.

7 – Asia C-379/98, PreussenElektra, tuomio 13.3.2001 (Kok. 2001, s. I-2099, 38 ja 39 kohta) ja asia C-390/99, Canal Satélite Digital, tuomio 22.1.2002 (Kok. 2002, s. I-607, 18 ja 19 kohta).

8 – Ks. erityisesti asia C-415/93, Bosman, tuomio 15.12.1995 (Kok. 1995, s. I-4921, 61 kohta); asia C-437/97, EKW ja Wein & Co, tuomio 9.3.2000 (Kok. 2000, s. I-1157, 52 kohta); asia C-36/99, Idéal tourisme, tuomio 13.7.2000 (Kok. 2000, s. I-6049, 20 kohta) ja asia C-318/00, Bacardi-Martini ja Cellier des Dauphins, tuomio 21.1.2003 (Kok. 2003, s. I-905, 43 kohta). (Kursivointi tässä.)

B *Pääasia*

29. Ennakkoratkaisukysymyksen esittänyt tuomioistuin kysyy ensisijaisesti sitä, onko asetuksen N:o 2454/93 871 artiklaa tulkittava siten, että jos kansalliset tulliviranomaiset ovat, vaikka vain tilapäisesti, epävarmoja siitä, täyttyvätkö tietyssä tapauksessa kantamattoman tullimaksun kantamatta jättämistä jälkikäteen koskevat edellytykset, niillä on velvollisuus saattaa asia komission ratkaistavaksi.

30. Conseil général de la Vienne ja Slovakian hallitus katsovat, että tämä velvollisuus on olemassa kaikissa tilanteissa.

31. Myös Ranskan hallitus katsoo, että tämä velvollisuus on olemassa, jos epävarmuus täyttää tietyt ominaispiirteet. Se pohti kuitenkin ensin sitä, sovelletaanko käsiteltävänä olevaan asiaan alkuperäistä 871 artiklaa vai asetuksella N:o 1335/2003 muutettua 871 artiklaa (ks. edellä oleva alaviite 3), ja kannatti jälkimmäistä vaihtoehtoa.

32. Komissio on tästä päinvastaista mieltä. Se on eri mieltä myös käsiteltävänä olevan ennakkoratkaisukysymyksen osalta väittäessään, että jos kansalliset viranomaiset ovat aluksi epävarmoja, mutta myöhemmin vakuuttuvat siitä, etteivät tullin kantamatta jättämistä jälkikäteen koskevat edellytykset täyty, kansallisilla viranomaisilla ei ole velvollisuutta saattaa asiaa komission ratkaistavaksi.

33. Omasta puolestani totean ensiksikin siitä, mitä 871 artiklan versiota asiassa on sovellettava, että käsiteltävänä olevaan asiaan voidaan soveltaa ainoastaan alkuperäistä artiklaa. Onhan ilman muuta selvää, että kyseessä on menettelysäännös, ja yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan "menettelysäännöksiä voidaan – – soveltaa kaikkiin niiden voimaan tullessa vireillä oleviin asioihin". [9] On kuitenkin myös totta, että yleisten oikeusperiaatteiden nojalla uutta lakia voidaan soveltaa välittömästi ainoastaan tilanteisiin, jotka – vaikka ne ovat syntyneet aiemman lain voimassaoloaikana – vaikuttavat yhä uuden lain voimaantulohetkellä.

34. Minun käsitykseni on juuri se, että käsiteltävänä olevan asian kannalta merkityksellinen oikeudellinen tilanne oli jo kokonaan päättynyt ennen 1.8.2003 voimaantulleen asetuksen N:o 1335/2003 sisältämien muutosten voimaantuloa. Kirje, jossa tulliviranomaiset toivat julki sellaisten seikkojen olemassaolon, joista ne olivat epävarmoja ja jotka ne halusivat saattaa komission ratkaistaviksi, oli päivätty 16.7.2001; kannekirjelmä,

9 – Yhdistetyt asiat 212/80–217/80, Salumi ym., tuomio 12.11.1981 (Kok. 1981, s. 2735, 9 kohta) ja yhdistetyt asiat C-121/91 ja C-122/91, CT Control (Rotterdam) ja JCT Benelux v. komissio, tuomio 6.7.1993 (Kok. 1993, s. I-3873, 22 kohta).

jolla Conseil général de la Vienne haastettiin Tribunal d'instance de Poitiers'hen, on päivätty 19.7.2001, ja viimeksi mainittu antoi tuomionsa 20.12.2002.

35. Kun tämä on tehty selväksi, siirryn käsittelemään varsinaista kysymystä eli sitä, onko tulliviranomaisilla velvollisuus saattaa asia komission käsiteltäväksi.

36. Tässä yhteydessä muistutan, että 871 artiklassa säädetään seuraavaa: "Jos tulliviranomaiset 869 artiklassa säädettyjä tapauksia lukuun ottamatta joko pitävät koodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan edellytyksiä täyttyneinä tai ovat epävarmoja siitä, koskevatko tämän säännöksen perusteet kyseistä tapausta, niiden *on lähetettävä* tapaus komissiolle ratkaistavaksi – –". [10]

37. Kun otetaan huomioon yhteisön lainsäätäjän yleensä käyttämä kirjoitustapa, käytetystä sanamuodosta on toki pääteltävissä, että esillä olevassa asiassa on olemassa velvollisuus saattaa asia komission ratkaistavaksi.

38. Vielä ei kuitenkaan ole mainittu kaikkia käsiteltävänä olevaan asiaan vaikuttavia seikkoja. Tässä yhteydessä on nimittäin vielä tutkittava, raukeaako tämä velvollisuus ja ovatko tulliviranomaiset vapaita tekemään oman päätöksensä, jos ne eivät enää ole epävarmoja asiasta. Jos katsotaan, että velvollisuus on olemassa tässäkin tapauksessa, on vielä täsmennettävä aiheet, joiden kohdalla tilapäinenkin epävarmuus edellyttää asian saattamista komission ratkaistavaksi.

39. a) Mitä tulee ensimmäiseen seikkaan, vaikuttaa siltä – kuten komissiokin totesi suullisessa käsittelyssä –, että 871 artiklan sanamuotoa on tulkittava siten, että asian saattaminen komission ratkaistavaksi edellyttää epävarmuuden jatkumista, eikä velvollisuutta näin ollen ole, jos asia alkuvaiheen epävarmuuden jälkeen ratkeaa.

40. Tähän voidaan lisätä, että käsiteltävänä olevassa asiassa Ranskan tulliviranomaiset olivat lopulta vakuuttuneita siitä, että tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan edellytykset eivät täyttyneet ja että kantamatta jäänyt tullimaksu oli näin ollen kannettava jälkikäteen. Katson, että kun kansalliset viranomaiset lopulta ovat varmoja siitä, että niiden on toimittava näin, niillä ei ole mitään velvollisuutta saattaa asiaa ensin komission käsiteltäväksi.

10 – Kursivointi tässä.

41. Tämä johtopäätös perustuu yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistettuihin periaatteisiin, jotka koskevat säännöksiä, jotka on korvattu – ilman että niiden tarkoitus olisi muuttunut – asetuksen N:o 2454/93 871 artiklalla ja tullikoodeksin 220 artiklalla.

42. Viittaan ennen muuta tuonti- tai vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta kantamatta jääneiden tuonti- tai vientitullien kantamisesta jälkitullauksin annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdan soveltamisesta 20 päivänä kesäkuuta 1980 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 1573/80 (jäljempänä asetus N:o 1573/80) 4 artiklaan. [11] Tässä säännöksessä, joka ei poikkea olennaisesti asetuksen N:o 2454/93 871 artiklasta, säädetään seuraavaa: "Kun sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, jonka alueella erehdys tapahtui, ei pysty itse varmistamaan, että kaikki perusasetuksen 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut edellytykset täyttyvät – –, kyseisen viranomaisen on pyydettävä komissiota ratkaisemaan asia tätä koskevalla pyynnöllä – –."

43. Kyseessä olevat edellytykset mainittiin tuonti- tai vientitullien maksamisvelvoitteen sisältävään tullimenettelyyn ilmoitetuista tavaroista velalliselta kantamatta jääneiden tuonti- tai vientitullien kantamisesta jälkitullauksin 24 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1697/79 (jäljempänä asetus N:o 1697/79) [12] 5 artiklan 2 kohdassa, eivätkä ilmaisut poikkea myöhemmin tullikoodeksin 220 artiklassa käytetyistä ilmaisuista. Oli oltava kyse tullimaksuista, joita "ei ole kannettu toimivaltaisten viranomaisten tekemän sellaisen virheen vuoksi, jonka havaitsemista ei kohtuullisesti voida edellyttää maksuvelvolliselta, joka puolestaan on toiminut vilpittömässä mielessä ja noudattanut kaikkia voimassa olleita tulli-ilmoitustaan koskevia säännöksiä".

44. Yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että mainittu asetuksen N:o 1573/80 4 artikla ei koske tapauksia, joissa toimivaltaiset viranomaiset *ovat vakuuttuneita siitä, että* neuvoston asetuksen 5 artiklan 2 kohdan edellytykset *eivät täyty* ja katsovat tämän vuoksi, että niiden on ryhdyttävä jälkikantoon. Tämä tulkinta on komission asetuksen tavoitteen mukainen. Sillä, että tullien kantamista koskeva päätösvalta on annettu komissiolle, pyritään nimittäin takaamaan yhteisön oikeuden yhdenmukainen soveltaminen. Tämän tavoitteen toteutuminen vaarantuu siinä tapauksessa, että jälkikannosta luopumista koskevaan hakemukseen *suostutaan*, koska arviointi, jolla jäsenvaltio voi perustella myönteistä päätöstä, saattaa käytännössä välttyä tosiseikkojen osalta valvonnalta, jolla pyritään takaamaan yhteisön lainsäädännössä asetettujen edellytysten yhdenmukainen soveltaminen, koska tätä arviointia ei

11 – EYVL L 161, s. 1.

12 – EYVL L 197, s. 1.

todennäköisesti koskaan kanneteitse riitauteta. Näin ei sitä vastoin ole silloin, kun kansalliset viranomaiset ryhtyvät jälkikantoon – –. Asianomaisella on tällöin mahdollisuus riitauttaa tällainen päätös kansallisessa tuomioistuimessa. Tämän jälkeen yhteisöjen tuomioistuin voi taata yhteisön oikeuden yhdenmukaisuuden ennakkoratkaisumenettelyssä. [13]

45. Koska tullikoodeksin ja asetuksen N:o 2454/93 voimaantulo ei mielestäni millään tapaa vaikuta yhteisöjen tuomioistuimen aiempien säännösten osalta esittämiin periaatteisiin, samaa päättelyä on mielestäni voitava soveltaa käsiteltävänä olevaan asiaan, sillä tulliviranomaiset olivat päättäneet kantaa tullimaksun jälkikäteen.

46. Kun ensimmäinen 38 kohdassa mainituista kysymyksistä on edellä esitetyn perusteella selvitetty, katson voivani vastata ennakkoratkaisukysymykseen niin, että asetuksen N:o 2454/93 871 artiklaa on tulkittava siten, ettei se käsiteltävänä olevan asian olosuhteissa velvoita kansallisia tulliviranomaisia saattamaan asiaa komission käsiteltäväksi.

47. b) Mikäli yhteisöjen tuomioistuin kuitenkin katsoo, että velvollisuus saattaa asia komission ratkaistavaksi on olemassa senkin jälkeen, kun epävarmuutta ei enää ole ja on tehty jälkikantoa koskeva päätös, on täsmennettävä 38 artiklan mukaisesti, millaisia aiheita koskevaan epävarmuuteen voidaan soveltaa asetuksen N:o 2454/93 871 artiklaa.

48. Kyseisen säännöksen sanamuodon mukaan tullimaksun tileihin kirjaamatta jättämisen edellytyksenä on, että epävarmuus liittyy tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin "säännöksen perusteisiin".

49. Koska kyseisen säännöksen muotoilussa on käytetty miltei samoja ilmaisuja kuin sitä edeltäneessä säännöksessä eli asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohdassa, käsiteltävän asian ratkaisemisen kannalta on mielestäni hyödyllistä tutkia yhteisöjen tuomioistuimen

13 – Asia C-64/89, Deutsche Fernsprecher, tuomio 26.6.1990 (Kok. 1990 s. I-2535, 12 ja 13 kohta) (kursivointi tässä). Ks. myös asia C-348/89, Mecanarte, tuomio 27.6.1991 (Kok. 1991, s. I-3277, 32 ja 33 kohta) ja yhdistetyt asiat C-153/94 ja C-204/94, Faroe Seafood ym., tuomio 14.5.1996 (Kok. 1996, s. I-2465, 79 ja 80 kohta).

oikeuskäytäntöä, jossa on tulkittu viimeksi mainittua säännöstä. [14]

50. Mainitun oikeuskäytännön mukaan epävarmuuden on liityttävä seuraaviin seikkoihin:

"Tullia ei ole kannettu kyseessä olevia maksuja koskevien tekstien tulkinnassa tai soveltamisessa tapahtuneen erehdyksen vuoksi, joka on seurausta toimivaltaisten viranomaisten aktiivisesta toiminnasta, mikä sulkee pois maksuvelvollisen virheellisistä ilmoituksista aiheutuneet virheet,

vilpittömässä mielessä toiminut maksuvelvollinen ei ammatillisesta kokemuksestaan ja häneltä odotetusta huolellisuudesta huolimatta olisi voinut kohtuudella havaita erehdystä, ja

maksuvelvollinen on noudattanut kaikkia voimassa olevia säännöksiä, jotka koskevat kyseessä olevan maksun kantamiseen liittyvän tapahtuman ilmoittamista." [15]

51. Kuten yhteisöjen tuomioistuin kuitenkin täsmensi, "kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää – – käsiteltävänä olevaan asiaan liittyvät olosuhteet huomioon ottaen", liittyykö kansallisten viranomaisten epävarmuus edellä mainittuihin seikkoihin. [16]

52. Tässä yhteydessä riittää, kun todetaan vielä kerran, että jos tähän kysymykseen vastataan myöntävästi, kansallisilla viranomaisilla on velvollisuus saattaa asia komission ratkaistavaksi – tämä tosin sillä edellytyksellä, että edellä ehdotetun vastaisesti tämän velvollisuuden katsotaan olevan olemassa, vaikka kansalliset viranomaiset eivät enää ole epävarmoja asiasta ja ne ovat tehneet jälkitullausta koskevan päätöksen.

14 – Asiassa C-499/03 P, Biegi Nahrungsmittel ja Commonfood, tuomio 3.3.2005 (Kok. 2005, s. I-1751, 46 kohta) yhteisöjen tuomioistuin viittasi niin ikään asetuksen N:o 1697/79 5 artiklan 2 kohtaa koskevaan oikeuskäytäntöön tulkitessaan tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohtaa.

15 – Asia C-30/00, William Hinton & Sons, määräys 11.10.2001 (Kok. 2001, s. I-7511, 74 kohta). Ks. myös asia C-250/91, Hewlett Packard France, tuomio 1.4.1993 (Kok. 1993, s. I-1819, 12 ja 13 kohta); yhdistetyt asiat C-47/95–C-50/95, C-60/95, C-81/95, C-92/95 ja C-148/95, Olasagasti ym., tuomio 12.12.1996 (Kok. 1996, s. I-6579, 32–35 kohta) ja asia C-370/96, Covita, tuomio 26.11.1998 (Kok. 1998, s. I-7711, 24–28 kohta).

16 – Ks. em. asia Covita, tuomion 28 kohta ja em. asia Olasagasti ym., tuomion 36 kohta.

IV Ratkaisuehdotus

53. Edellä olevan perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Cour d'appel de Poitiers'n esittämään ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti:

Tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2 päivänä elokuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 871 artiklaa on tulkittava siten, ettei se käsiteltävänä olevaan asiaan liittyvissä olosuhteissa velvoita kansallisia tulliviranomaisia saattamaan asiaa komission ratkaistavaksi.